

JAARVERSLAG DIOCESANE CARITAS INSTELLING November 2007 – december 2008

In november 2007 heeft de bisschop de bestuursleden van de Diocesane Caritas Instelling benoemd. Sindsdien heeft de DCI vier keer vergaderd. Hierbij biedt het bestuur van de DCI u voor de eerste keer een jaarverslag aan.

Inhoud jaarverslag

- Doelstelling DCI
- Eerste vergadering 18 februari 2008
- Tweede vergadering 17 april 2008
- Derde vergadering 26 juni 2008
- Vierde vergadering 7 oktober 2008
- Verzoeken om ondersteuning
- Medewerker Caritas
- Overigen
- Bestuurssamenstelling 2008

Doelstelling DCI

De DCI heeft ten doel het op diocesaan niveau ondersteunen van het beleid inzake caritas en diaconie teneinde er toe bij te dragen dat deze een blijvende en herkenbare plaats hebben in het bisdom Rotterdam, een en ander met inachtneming van het diocesaan beleid en met behoud van alle rechten en verplichtingen, welke de afzonderlijke instellingen op grond van het “Algemeen Reglement voor het bestuur van een (inter)parochiële caritasinstelling in de Nederlandse RK Kerkprovincie” bezitten.

Eerste vergadering 18 februari 2008

Tijdens de eerste vergadering heeft de DCI zich met name gebogen over haar **Reglement**. Dat heeft geleid tot enkele aanpassingen in de tekst ten opzichte van de tekst die oorspronkelijk in december 2006 naar alle besturen van parochies en PCI-en was verstuurd.

Toelichting werd o.a. verkregen op de procedure die heeft geleid tot benoeming van 5 bestuursleden en 2 auditores (adviseurs). Bij brief van 24 mei 2007 is aan alle besturen van (I)PCI-en in het bisdom gevraagd om kandidaten voor het bestuur van de DCI voor te ragen. De daarbij gevoegde ‘Procedure tot werving en benoeming van bestuursleden’ beschrijft hoe de werving en selectie van bestuursleden van de DCI verloopt. Bij de benoeming wordt er naar gestreefd dat een evenredige vertegenwoordiging in het bestuur ontstaat vanuit alle kringen (voorheen de dekenaten) van het bisdom.

De oproep tot kandidaatstelling heeft meer aanmeldingen opgeleverd dan er bestuursleden nodig zijn. Uit alle 6 kringen kon een bestuurslid worden benoemd. Het reeds benoemde bestuurslid afkomstig uit de kring Rijnmond overleed helaas plotseling. Deze vacature is nog niet opgevuld kunnen worden.

De bisschop heeft via de algemeen econoom aan twee 'boventallige' kandidaten verzocht of zij bereid zouden zijn om als adviseur toe te treden. Dit omdat de bisschop het van groot belang vindt dat de Diocesane Caritas Instelling een goede start maakt. Een iets groter college dan alleen sec het bestuur kan daartoe een middel zijn.

De bisschop heeft vanuit het canoniek recht de positie om als zodanig te handelen.

De auditores wonen de bestuursvergaderingen bij, en hebben daarin een raadgevende stem.

Het definitief vastgestelde Reglement is opgenomen in de Analecta van januari/februari 2008. Alle besturen van PCI-en hebben dat in juli 2008 ontvangen. De tekst kan ook hier worden gedownload: <http://www.bisdromrotterdam.nl/bisdromrotterdamnu/pers-publicatie/Documents/nieuwsbrieven/dienen/0811-09/200820781-decreet-bij-oprichting.pdf>

Het bestuur stelde een rooster van aftreden op om te voorkomen dat het voltallige bestuur over 4 jaar tegelijk aftredend is. En koos uit zijn midden een secretaris (de heer J. Berkhout) en een penningmeester (de heer P. Smits). Aan de bisschop werd ter benoeming tot voorzitter voorgedragen de heer N. van Egmond.

Het bestuur besprak de functiebeschrijving en de advertentietekst voor de nog aan te stellen medewerker Caritas. Enige aanpassingen bleken noodzakelijk. Daarna is de wervingsprocedure opgestart. Een sollicitatiecommissie werd in het leven geroepen, bestaande uit de voorzitter en de secretaris van de DCI, plus Jan Maasen en Truus Wüts namens het bisdom. De laatste als ambtelijk secretaris.

De bespreking van concept Richtlijnen, die de DCI kan hanteren bij de behandeling van verzoeken tot ondersteuning, werd doorgeschoven naar de volgende vergadering.

Tweede vergadering 17 april 2008

Tijdens de tweede vergadering werd aan de hand van een praatpapier, en de vooraf per mail daarop ontvangen reacties van de bestuursleden, voor een eerste keer uitvoerig gediscussieerd over de behandeling van verzoeken om ondersteuning en over de ontwikkeling van diocesane projecten, met als doel om te komen tot **richtlijnen** die de DCI in voorkomende gevallen zal hanteren. Daarbij werd overwogen dat:

- Het niet zou moeten gaan om criteria die aangeven waarom de DCI bepaalde projecten niet zou willen steunen. Dat lijkt te veel op de behandeling van cliënten door de Sociale Dienst. Criteria perken in. Gekozen is daarom voor 'richtlijnen' die aangeven wat de DCI wel zou willen doen.
- Het belangrijk is om de plaatselijke PCI-en te betrekken bij een aanvraag. Zij hebben kennis van de lokale situatie en een verzoek om informatie door de DCI kan voor hen ook activerend werken.
- De DCI niet alleen een bijdrage zou moeten leveren als er sprake is van nood, maar ook een bijdrage kan leveren aan 'maatschappelijke verbeteringen'

Vervolgens besprak de DCI enige reeds ontvangen **verzoeken om ondersteuning**.
(Zie verderop in dit jaarverslag.)

Voor een goed functioneren vond de DCI het van belang om te spreken met de voorzitter van de **Diocesane Kerkelijke Caritas Instelling (DKCI) uit het bisdom Utrecht**, mevrouw Vriens. Zij bezocht daarom deze vergadering van de DCI en informeerde de leden over het functioneren van de DKCI.

Het aartsbisdom Utrecht kent al een lange traditie van verplichte afdrachten door de PCI-en. De Diocesane Kerkelijke Caritas Instelling (DKCI) treedt op als zelfstandig rechtspersoon. In het bestuur van de DKCI hebben zitting: bestuursleden van de vijf dekenaten, adviseurs en twee bisschoppelijk gedelegeerden (de vicaris en de econoom).

Uit de afdracht worden zeven functionarissen bekostigd:

- Een fulltime diaconaal werker in elk van de vijf dekenaten.
- Een diocesane diaconaal werker
- Een halftime administratieve werker
- Een ambtelijk secretaris

De DKCI heeft zelf geen personeel in dienst. De dekenaten zijn de werkgevers van de eigen diaconale werker. Als de dekenaten in 2010 worden opgeheven, zullen de werkers in dienst komen bij het bisdom. De ambtelijk secretaris is gedetacheerd bij de DKCI vanuit het bisdombureau.

De DKCI zamelt in beginsel geen geld in voor bovenparochiële projecten. Wel kunnen bovenparochiële projecten ondersteund worden, als er geld over blijft. Die projecten moeten dan wel een grote reikwijdte hebben en een uitstraling naar buiten. Daarnaast subsidieert de DKCI de drie instellingen voor Maatschappelijk Activeringswerk.

Diaconie heeft de laatste jaren meer gezicht gekregen in het aartsbisdom Utrecht, niet in het minst door de aanstelling van de dekenale diaconale werkers. Deze werkers komen een keer in de zes weken bij elkaar. Ze richten zich niet alleen op de PCI-en, maar op het dekenaat in den brede. Ze stimuleren de contacten tussen de PCI-en en de parochies, en in de parochieverbanden tussen de PCI-en onderling. Rijke PCI-en kunnen arme PCI-en steunen bij bepaalde projecten, maar ook inhoudelijk kan men van elkaar leren. Hoe zorg je bijvoorbeeld dat je in je plaatselijke gemeente gehoord wordt?

Een andere belangrijke factor zijn de profielhouders diaconie. In het aartsbisdom zijn de pastores geprofileerd: elk team heeft een pastor met het profiel diaconie (zoals dat ook geldt voor liturgie, catechese en gemeenschapsopbouw). Deze profielhouders diaconie komen geregeld samen met de diaconaal werker en worden ook door hem gevoed.

Zie verder de eigen website: www.dkci-utrecht.nl

Andere praktische invullingen zijn besproken; de DCI zal met de verkregen informatie haar voordeel gaan doen.

Derde vergadering 26 juni 2008

Aan het begin van de derde vergadering blikt het bestuur van de DCI terug op het gesprek met mevrouw Vriens. De vraag wordt opgeworpen of de DCI niet zou moeten stimuleren dat er op meerdere plekken in ons bisdom een diaconaal werker wordt aangesteld. Besloten wordt dit punt vooralsnog te laten rusten.

Vervolgens buigt de DCI zich opnieuw over de Richtlijnen en stelt deze uiteindelijk na uitvoerige en grondige beraadslagingen vast. In juni 2008 zijn deze **'Richtlijnen voor toekenning van financiële bijdragen'** naar de besturen van de PCI-en gezonden. U kunt het stuk hier downloaden: <http://www.bisdromrotterdam.nl/bisdromrotterdamnu/pers-publicatie/Documents/nieuwsbrieven/dienen/0811-09/richtlijnen-voor-toekenning.pdf>

Het bestuur legt een aantal wensen ter tafel: een PR-plan, een eigen logo, een website, briefpapier en een folder. Hier zal in de komende tijd werk van worden gemaakt.

Vierde vergadering 7 oktober 2008

Net als in de voorgaande vergaderingen werd gesproken over de stand van zaken rond de invulling van de vacature medewerker Caritas. Alle inspanningen hebben helaas nog niet geleid tot het gewenste resultaat.

Op verzoek van de penningmeester is door de afdeling financiën van het bisdom een overzicht opgesteld waaruit voor 2007 en 2008 blijkt:

- Hoeveel er is gefactureerd aan PCI-en en aan parochies zonder PCI
- Hoeveel er door een paar grote katholieke instellingen op vrijwillige basis is bijgedragen
- Hoeveel er tot nu toe is uitgegeven.

Dit overzicht en het inmiddels ontvangen jaarverslag 2007 van het bisdom roepen enkele vragen op naar de besteding van de afdrachtgelden. Dit vooral in verband met het gestelde in het voorwoord van het jaarverslag 2007: "...en de invoering van een bijdrageregeling voor de Caritasinstellingen komen eveneens tot uitdrukking in de staat van baten en lasten."

De algemeen econoom geeft hierbij als toelichting dat bij de oprichting van de DCI in het Decreet van de bisschop en in de toelichtende nota 'Caritas en Diaconie' (beide december 2006) is voorzien in een afdrachtregeling waarvan de opbrengst:

- *deels bestemd is ter dekking van kosten die het bisdom maakt ten behoeve van de PCI-en,*
- *deels ter dekking van de salarislasten en bureaunkosten van de nieuw aan te stellen medewerker Caritas en*
- *voor het grootste deel bestemd is om door het bestuur van de DCI te worden besteed conform de inmiddels vastgestelde Richtlijnen.*

Reeds bij de oprichting was voorzien dat het bisdom zorg zou (blijven) dragen voor de berekening, inning en het beheren van de afdrachtgelden, voor de doorberekening van de salarislasten en de bureaunkosten, het voeren van de administratie van de DCI, inclusief het verstrekken van (jaar)overzichten, het toezicht houden op de begroting en

jaarrekening van de afzonderlijke PCI-en, het afgeven van WID-verklaringen, het (her)benoemen van bestuursleden PCI-en, het afsluiten van collectieve verzekeringen (WA en ongevallen), de advisering van PCI-en waar nodig en in casuïstiek (juridisch, bouwkundig, financieel) en voor het afgeven van bisschoppelijke machtigingen.

Gevolg van een en ander is dat de in- en uitgaande geldstromen lopen via de boeken van het bisdom, en derhalve – conform de voorschriften van de accountant - in de geconsolideerde (= samengevoegde) cijfers van het bisdom zijn terug te vinden. In die geconsolideerde cijfers is de Diocesane Caritas Instelling feitelijk als een ‘deelneming’ opgenomen.

Dit doet geenszins af aan de juridische zelfstandigheid van de kerkelijke rechtspersoon Diocesane Caritas Instelling, noch aan de zelfstandige beschikkingsmacht van het bestuur van de DCI over het deel van de afdrachten dat bestemd is om aan diaconale doelen te worden uitgegeven.

Desgevraagd stemt de algemeen econoom er mee in dat de DCI rente-inkomsten genereert uit het nu opgebouwde vermogen. Aan de afdeling financiën zal om een berekening hiervan worden gevraagd. Bedoeling is en blijft wel dat de DCI de gelden zo spoedig mogelijk gaat uitgeven.

De penningmeester zal aan de hand van een en ander een opstelling maken van zowel de jaarrekeningen 2007 als 2008 en een begroting voor 2009. Op de begroting 2009 zal bij de inkomsten ook worden opgenomen:

Vrijwillige bijdrage Laurensinstituut Rotterdam (t/m 2011 gegarandeerd) € 20.000

Vrijwillige bijdrage Stalpaert v.d. Wiele Delft (t/m 2011 gegarandeerd) € 25.000

Streven is om zo spoedig mogelijk na het eind van het jaar 2008 al deze stukken te kunnen presenteren aan de besturen van de PCI-en.

Verzoeken om ondersteuning

Na al deze noodzakelijke voorbereidende beraadslagingen is de DCI uiteindelijk in de vierde vergadering toegekomen aan de afhandeling van een aantal ingediende **verzoeken om ondersteuning**. Zij worden hieronder besproken:

* € 1.500 is toegekend aan de Stichting Uit-Zicht, die zich ten doel stelt op kerkelijk en algemeen maatschappelijk gebied geld in te zamelen om hiermee het werk van de rooms-katholieke justitiepastores binnen de inrichtingen van Scheveningen en Zoetermeer te ondersteunen.

Een bijdrage op giro 94.00.600 ten name van Stichting Uit-Zicht in Den Haag wordt zeer op prijs gesteld.

De Stichting Uit-Zicht steunt de justitiepastores met:

Noodhulp binnen de muren

Het incidenteel ondersteunen van gedetineerden die in verband met arbeidsongeschiktheid tijdelijk geen inkomsten hebben. Denk aan het geven van schrijfmateriaal, postzegels, een telefoonkaart. Soms een extra kaart voor een gedetineerde met een ziek familielid in het buitenland. Een tegemoetkoming in de reiskosten voor weinig draagkrachtige families die ver weg wonen. Kortom: kleine acute problemen die snel verholpen kunnen worden.

Hulp bij resocialisatie

In noodsituaties financiële ondersteuning bij bijvoorbeeld een maand huuroverbrugging, zodat huisvesting behouden kan blijven. Een tegemoetkoming bij schuldaflossing, zodat de gedetineerde op bezoek kan bij zijn familie.

Speciale projecten

Ondersteuning bij multiculturele projecten om begrip te kweken voor elkaars cultuur en levensbeschouwing. Vormingsprojecten voor jongeren. Aanschaf en onderhoud van muziekinstrumenten; les door vrijwilligers is dan mogelijk. Het uitnodigen van een gastspreker in het kader van werk, zorg en inkomen.

Ondersteuning van het vrijwilligerskorps

Er zijn ruim 80 vrijwilligers met grote inzet actief bij het justitiepastoraat van Scheveningen en Zoetermeer. Het is belangrijk deze groep ook te ondersteunen. Daarvoor organiseert de stichting toerustingscursussen en werkbezoeken en geeft op zijn tijd aan de vrijwilligers een blijk van waardering.

* € 2.000 is in vier jaarlijkse termijnen toegekend aan de r.k. geestelijke verzorgers van de Detentieboot in Dordrecht. Zij proberen klaar te staan voor de gedetineerden op de detentieboot in Dordrecht. De DCI heeft het bedrag toegekend op voorwaarde dat er in de tussentijd een ondersteunende vrijwilligersgroep tot stand komt. Jan Maasen, medewerker van de sectie Dienen van de afdeling Pastorale Dienstverlening van het bisdom zal hierin de r.k. geestelijk verzorger van de Detentieboot terzijde staan. Eén van de bestuursleden van de DCI heeft zijn hulp aangeboden bij het vinden van materiële zaken zoals kleding.

Een bijdrage op giro 92.64.199 ten name van RK Pastorale Dienst, Postbus 22021, 3003 DA Rotterdam wordt op prijs gesteld.

De Detentieboot Dordrecht is sinds 1 mei 2007 in gebruik genomen. Het is één van de instellingen van het ministerie van Justitie waar mensen zonder papieren in bewaring worden gesteld tot hun eventuele uitzetting. De gedetineerden op de boot (vreemdelingenbewaring) zijn afkomstig uit verschillende culturen. Een groot deel van de mensen die op de boot verblijven hebben hier geen familieleden. Het is geen overdrijving om te zeggen dat sommigen worden verpletterd door eenzaamheid en angst.

Op de geestelijke verzorging doen zij een beroep voor geestelijke steun, maar ook voor een bijbel (in het Engels, Frans, Arabisch, Farsi), voor allerlei kleine dingen zoals een telefoonkaart, een postzegel, een rozenkrans, Jezus prentjes, kaarten met daarop een Bijbeltekst, sokken, ondergoed, spijkerbroeken, trainingsbroeken, korte broeken, overhemden, t-shirts, truien, jassen, schoenen, sandalen, pantoffels.

* € 7.000 voor de diaconieprijs “Brood en rozen” van het bisdom Rotterdam. De DCI waardeert dit initiatief als middel om bekendheid te geven aan goede diaconale praktijken. Om die reden wil de DCI de brochure waarin alle aanmeldingen worden beschreven en de organisatie van de feestelijke prijsuitreiking op 15 november 2008 bekostigen. Deze kosten werden geschat op 7.000 euro.

Zie

<http://www.bisdomrotterdam.nl/algemeen/pastoraledienstverlening/Pages/Dienen.aspx#diaconieprijs%20voor%20kinderkampen%20in%20rotterdam>

* € 13.885 voor het Pastoraat Oude Wijken (POW) in Rotterdam Zuid en € 6.943 voor het POW Oude wijken West / Noord in Rotterdam. Uitgangspunt voor de r.k. participatie in het POW is: op grond van het evangelie present zijn bij de meest kwetsbare mensen in de wijk. Grote woorden als dialoog, zorg, barmhartigheid, orde en chaos, normen en waarden probeert het POW zichtbaar te houden vanuit het alledaagse werk in de wijk.

Een bijdrage op rekening 506 225 ten name van RK Dekenaat Rijnmond wordt op prijs gesteld.

Uit de jaarrapportage 2007 van het Pastoraat Oude Wijken:

“Vanuit de (Rotterdamse) politieke context wordt scherper dan andere jaren verwoord dat armoede zorgelijk is, mensen geen beroep doen op de aangeboden voorzieningen en onvoldoende voordeel halen uit de verschillende reïntegratietrajecten. Onze samenleving is op velerlei terreinen ontwricht. Het wijkpastoraat heeft van onderop al jaren zorg voor de gevolgen van deze ontwrichting. We komen deze op het spoor vanuit de (levens)verhalen van buurtbewoners en in de samenwerking met (migranten)organisaties. Grote woorden als dialoog, zorg, barmhartigheid, orde en chaos, normen en waarden proberen we zichtbaar te houden vanuit het alledaagse werk in de wijk. (...)

Van oudsher staat bij het wijkpastoraat het vormen van gemeenschap centraal. Zorg, aandacht en veiligheid bieden aan de oudere Nederlanders in de wijk is vanzelfsprekend gebleven. Omdat het wijkpastoraat al lange tijd continuïteit biedt in de wijk, vraagt deze zorg steeds meer (o.a. bij ziekte en overlijden van mensen). Naast deze vorm van gemeenschap is het wijkpastoraat in contact met een waaier aan gemeenschappen (moeder- en kind, migrantenorganisaties, buurtbewoners, vrouwen).

Soms bestaat deze gemeenschapsvorming uit actieve betrokkenheid, uit deelname, soms uit het ter beschikking stellen van de ruimte, soms uit overleg en samenwerken in projectvorm. Indien mogelijk en wenselijk worden ook de verschillende groepen met elkaar in contact gebracht. (...)

* € 5.000 als een bijdrage voor o.a. de kosten van het promotiemateriaal en de 'gadgets' noodzakelijk voor de organisatie van DiaconAction. "DiaconAction" staat voor diaconale actie door jongeren. Ieder jaar tijdens een weekend in november worden jongerengroepen in heel Nederland uitgenodigd om zich in de loop van dat weekend op een of andere manier diaconaal in te zetten; dat wil zeggen op vrijwillige basis zonder enige vergoeding iets doen voor een ander.

Zie

<http://www.bisdomrotterdam.nl/algemeen/jongeren/Pages/Diaconaction.aspx>

* € 5.000 is toegekend aan de Stichting Noodopvang Vluchtelingen (SNVD) te Delft. De stichting vangt vluchtelingen op die in een juridische procedure zijn, maar gedurende die periode geen recht hebben op opvang van overheidswege. De stichting voorziet in de basis levensbehoeften onderdak en leefgeld voor voedsel en kleding. Daarnaast biedt de stichting juridische en sociale begeleiding.

Een bijdrage op rekening 59 53 14 198 ten name van Stichting Noodopvang Vluchtelingen Delft wordt op prijs gesteld.

Uit het jaarverslag van de SNVD van 2006 en 2007:

De SNVD is een project dat voortkomt uit de apostolaire, diaconale taak van de christelijke gemeenten en parochies om barmhartigheid en gerechtigheid te betrachten in de samenleving. In ons geval betekent dat hulp bieden aan vluchtelingen die geen aanspraak kunnen maken op opvang door de overheid. De SNVD vangt vluchtelingen op vanuit m.n. Delft, Westland en Oostland. De opvang bestaat uit het bieden van sobere basisvoorzieningen, te weten onderdak, levensonderhoud en begeleiding. Ook worden initiatieven genomen om op lokaal, regionaal of landelijk niveau te streven naar verbeteringen in de structurele aanpak van het vluchtelingenprobleem door de overheid.

Criteria voor opvang zijn: Er moet sprake zijn van een lopende dan wel in voorbereiding zijnde juridische procedure met advocaat waarin voortgang zit dan wel wordt verwacht binnen een termijn van een half jaar. Er moet vastgesteld zijn dat betrokkene geen gebruik (meer) kan maken van overheidsvoorzieningen en legaal in Nederland verblijft of verwacht kan worden dat legaal verblijf in Nederland of een ander land mogelijk is. Er wordt naar gestreefd om bewoners bij aankomst te koppelen aan een of meer vaste vrijwilliger(s), een zogenaamde sociaal begeleider of contactpersoon. Hiermee is wekelijks contact of zoveel vaker als nodig is.

Voorbeelden van hulp: helpen met lezen van brieven, mee naar school gaan voor gesprekken over kinderen, begeleiding bij bezoeken aan artsen en ziekenhuizen.

Vluchtelingen kunnen op grond van hun verblijfstatus uitgesloten zijn van toegang tot de sociale ziektekostenverzekeringen. Een Delftse huisarts en een tandarts zijn bereid om de onverzekerde klanten te behandelen. Een apotheker is bereid voorgeschreven medicijnen te verstrekken.

De SNVD is gelukkig met het Generaal Pardon, maar constateert dat hiermee niet alle problemen zijn opgelost want nog steeds staan er mensen 'legaal op straat'.

De DCI merkt hierbij op dat de subsidie van de gemeenten door afspraken over het generaal pardon is ingetrokken.

Medewerker Caritas

Voorzitter en secretaris van de DCI maakten deel uit van de sollicitatiecommissie voor de **medewerker Caritas**. Deze commissie heeft op twee verschillende gelegenheden met sollicitanten gesproken. De tweede ronde leverde een geschikte kandidaat op, die zich echter vlak voor indiensttreding om persoonlijke redenen terugtrok. Een derde ronde van gesprekken heeft in november plaatsgevonden. Met het gewenste resultaat: met ingang van 1 januari 2009 treedt mw. M.M.J. Janse-Wijsman in dienst als medewerker Caritas voor 0,5 fte.

Overigen

Bestuursleden van de DCI namen deel aan de **regionale bijeenkomsten** van PCI-besturen in hun kring.

Bestuurssamenstelling 2008

Het bestuur bestond in 2008 uit:

N.J.H. van Egmond, voorzitter

J.T.A.M. Berkhout, secretaris

P.J. Smits, penningmeester

P.G.M. van der Burg, lid

J.H. Rath, lid

J.C.G.M. Bakker, lid

C.J.M. Hulsker, adviseur (geen bestuurslid)

H.G. Schugard, adviseur (geen bestuurslid)

U kunt de DCI bereiken via dcி@bisdomrotterdam.nl